

Building a better
working world

**Υποχρεωτικές εκπτώσεις
φαρμακευτικών
εταιρειών (Rebates / Claw-backs) –
Εξελίξεις στην επιστροφή ΦΠΑ**

5th Athens Law Forum on Taxation

Νικολέττα Μερκούρη – Tax Senior Manager

**N.J.V. Athens Plaza
23 Οκτωβρίου 2018**

Φαρμακευτική νομοθεσία

Ενοποιημένο Rebate (άρθρο 87 ν. 4472/2017)

- Από 01-01-2017, για τις πωλήσεις προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τα Νοσοκομεία του Δημοσίου, οι φαρμακευτικές εταιρείες / Κ.Α.Κ. υποχρεούνται σε **Ενοποιημένο Rebate**, το οποίο υπολογίζεται με συγκεκριμένο μαθηματικό τύπο (**Πολυώνυμο**).
- Το προγενέστερο καθεστώς rebate προβλεπόταν κυρίως στο άρθρο 35 ν. 3918/2011 και τις τροποποιήσεις αυτού.
- Το ΣΤΕ έχει κρίνει παρεμπιπτόντως ως προς τη φύση του rebate ότι πρόκειται για **υποχρεωτική έκπτωση**.
- Η Φορολογική Διοίκηση αντιμετωπίζει τα rebates ως «**εισφορά**» των φαρμακευτικών επιχειρήσεων υπέρ των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΠΟΛ. 1078/2012).

Φαρμακευτική νομοθεσία

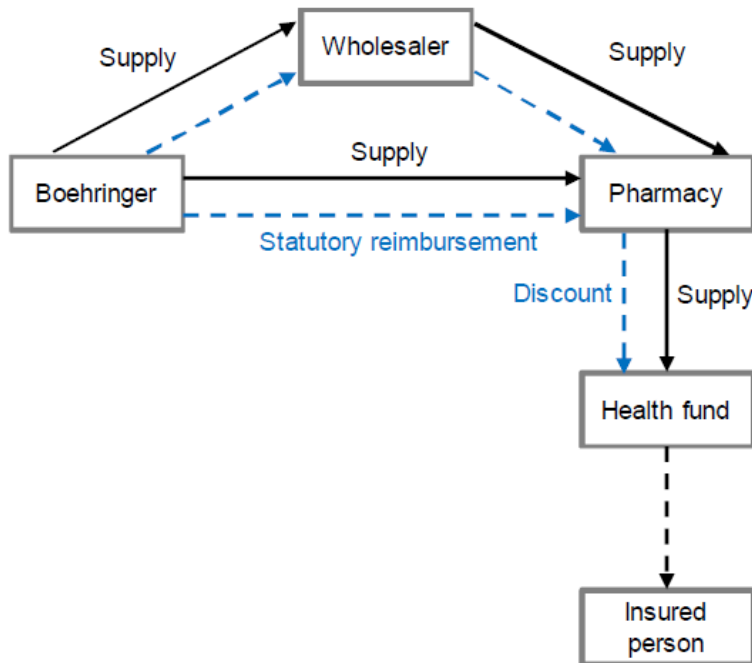
Claw-back (άρθρο 11 ν. 4052/2012)

- Άρθρο 11 ν. 4052/2012 – «**Μηχανισμός Αυτόματης Επιστροφής**» (Claw-back) επί του ετήσιου κοινωνικού προϋπολογισμού που αντιστοιχεί στην φαρμακευτική περίθαλψη (αρχικά για την τριετία 2012-2015, ν. 4336/2015 παράταση 2016-2018, ν. 4549/2018 παράταση 2019-2022).
- **Μέτρο προσωρινής ισχύος, επιπρόσθετη έκπτωση πέραν του συστήματος rebate**, που αποσκοπεί στη συγκράτηση της ετήσιας φαρμακευτικής δαπάνης εντός των ορίων του εκάστοτε προϋπολογισμού των Φ.Κ.Α.
- Επιστροφή από τους Κ.Α.Κ. προς τους Φ.Κ.Α. ποσοστού επί του συνολικού τζίρου τους ανά μερίδιο αγοράς – Υπολογισμός ανά εξάμηνο
- Το ΣΤΕ έχει κρίνει παρεμπιπτόντως ως προς τη φύση του claw-back ότι πρόκειται για **υποχρεωτική έκπτωση**.
- Η Φορολογική Διοίκηση αντιμετωπίζει τα claw-backs ως **περίπτωση έκπτωσης** για την οποία οι Κ.Α.Κ. εκδίδουν προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. **πιστωτικό τιμολόγιο (ΥΑ ΠΟΛ. 1115/2016)**.

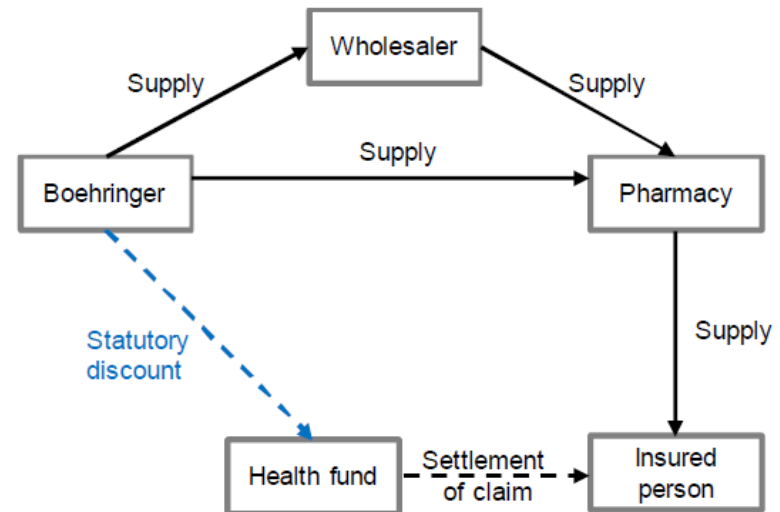
ΔΕΕ C-462/16 Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG Πραγματικά περιστατικά

Δημόσια ασφαλιστικά ταμεία

Σύμφωνα με το Γερμανικό δίκαιο, εφαρμόζονται οι αρχές της Elida Gibbs επιτρέποντας στην Boehringer να μειώσει τη φορολογητέα αξία των πωλήσεών της

Ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία

Σύμφωνα με το Γερμανικό δίκαιο, δεν εφαρμόζονται οι αρχές της Elida Gibbs, καθώς τα ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία δε συμμετέχουν στην αλυσίδα συναλλαγών

ΔΕΕ C-462/16 Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG

Πραγματικά περιστατικά

- Η Boehringer Ingelheim Pharma Γερμανίας παρασκευάζει φαρμακευτικά προϊόντα και τα πωλεί σε φαρμακεία μέσω χονδρεμπόρων.
- Τα φαρμακεία πωλούν τα φάρμακα σε ασφαλισμένους σε προγράμματα ιδιωτικής ασφάλισης υγείας.

- Ο ασφαλιστής καταβάλλει στους ασφαλισμένους του τις δαπάνες για την προμήθεια των φαρμάκων, και
- Η φαρμακευτική επιχείρηση υποχρεούται εκ του νόμου να χορηγεί «έκπτωση» στην επιχείρηση ιδιωτικής ασφάλισης υγείας, κατά το ίδιο ποσοστό με εκείνο που προβλέπεται για τους ασφαλισμένους στα δημόσια ταμεία ασφάλισης υγείας.

ΔΕΕ C-462/16 Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG Η κρίση του Δικαστηρίου

“

Με γνώμονα τις αρχές που συνήγαγε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 1996, **Elida Gibbs** (C-317/94, ... σκέψεις 28 και 31), όσον αφορά τον προσδιορισμό της βάσης επιβολής του φόρου προστιθέμενης αξίας, και λαμβανομένης υπόψη της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως κατά το δίκαιο της Ένωσης, το άρθρο 90, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, έχει την έννοια ότι η έκπτωση που παρέχεται, βάσει εθνικού νόμου, από φαρμακευτική επιχείρηση σε ιδιωτικό ταμείο ασφαλίσεως υγείας συνεπάγεται, κατά την έννοια του άρθρου αυτού, μείωση της βάσης επιβολής του φόρου υπέρ της φαρμακευτικής αυτής επιχειρήσεως, όταν οι παραδόσεις φαρμακευτικών προϊόντων πραγματοποιούνται μέσω χονδρεμπόρων σε φαρμακεία τα οποία πραγματοποιούν τις εν λόγω παραδόσεις σε ασφαλισμένους σε ιδιωτικό ταμείο ασφαλίσεως υγείας το οποίο επιστρέφει στους ασφαλισμένους του την τιμή της αγοράς των φαρμακευτικών προϊόντων.

”

ΔΕΕ C-462/16 Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG

Τα επιχειρήματα του Δικαστηρίου

1

Η βάση επιβολής του φόρου συνίσταται στην πράγματι ληφθείσα αντιπαροχή (άρθρα 73 και 90 Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, C-462/16, σκέψη 32).

2

Αρχή της φορολογικής ουδετερότητας: σε παρόμοια προϊόντα, εντός κάθε χώρας, επιβάλλεται η ίδια φορολογική επιβάρυνση, ανεξαρτήτως του μήκους του κυκλώματος παραγωγής και διανομής (απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 1996, Elida Gibbs, C-317/94, σκέψη 20, C-462/16, σκέψη 33):

- ▶ Το άρθρο 90 παρ. 1 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ για τη μείωση της φορολογητέας βάσης συνιστά την έκφραση της αρχής της ουδετερότητας και, **επομένως, η εφαρμογή της δεν μπορεί να υπονομεύσει την υλοποίηση της εν λόγω αρχής** (C-462/16, σκέψη 38).
- ▶ Τα ιδιωτικά ασφαλιστικά ταμεία θα πρέπει να θεωρηθούν **ως ο τελικός καταναλωτής**.
- ▶ **Υποχρεωτικός χαρακτήρας της χορηγούμενης έκπτωσης** (C-462/16, σκέψεις 43 και 44 International Bingo Technology, C-377/11).

ΔΕΕ C-462/16 Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG

Τα επιχειρήματα του Δικαστηρίου

3

Το άρθρο 90 της Οδηγίας 2006/112 πρέπει να ερμηνεύεται με τρόπο που συνάδει με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, όπως αυτή εκφράζεται στο άρθρο 20 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (C-462/16, σκέψη 28):

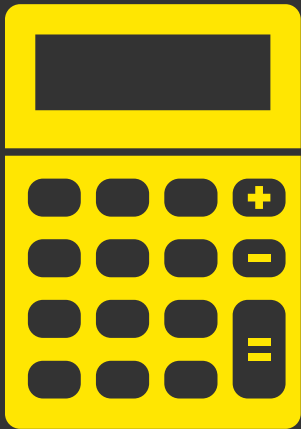
- Στον φορολογικό τομέα, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως δεν συμπίπτει με την αρχή της φορολογικής ουδετερότητας.
- Παραβίαση μπορεί να προκύπτει και από άλλα είδη διακρίσεων που θίγουν επιχειρηματίες οι οποίοι δεν είναι κατά ανάγκη ανταγωνιστές, πάντως βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση.
- Δύο εκπτώσεις είναι δυνατό να διαφοροποιηθούν μόνο με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, χωρίς να πρέπει να έχουν διαφορετική φορολογική μεταχείριση από απόψεως ΦΠΑ, άλλως παραβιάζεται η αρχή ίσης μεταχείρισης ομοειδών καταστάσεων.

Ενοποιημένο Rebate ν. 4472/2017

Μείωση φορολογητέας βάσης ΦΠΑ

Θα πρέπει να γίνεται δεκτή η μείωση της φορολογητέας βάσης για σκοπούς ΦΠΑ στο **Ενοποιημένο Rebate** προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τα Νοσοκομεία του Δημοσίου.

Επιχειρήματα

- Η κρίση του ΔΕΕ στην C-462/16 Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG: στη Γερμανία, η φορολογητέα βάση μειώνεται για τα Δημόσια ασφαλιστικά ταμεία με τις αρχές της Elida Gibbs.
- Η (ορθή) αντιμετώπιση που έχει ακολουθήσει η **Φορολογική Διοίκηση και πριν την ενοποίηση να δέχεται τη μείωση της φορολογητέας βάσης** σε συναφείς περιπτώσεις rebates (όπως rebate φαρμακευτικών εταιρειών / Κ.Α.Κ. για τα φάρμακα σοβαρών ασθενειών άρθρου 12 παρ. 2 ν. 3816/2010, rebates ιδιωτικών φαρμακείων, rebate συμβεβλημένων ιδιωτών παρόχων υπηρεσιών υγείας (ΣΙΠΥΥ) υπέρ Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Η (ορθή) **ΥΑ ΠΟΛ. 1115/2016** για τα Claw-backs.
- Η (ορθή) αντιμετώπιση των Claw-backs ΣΙΠΥΥ υπέρ Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ευχαριστούμε πολύ

